

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

ғылымға жақын жастар жағын PhD докторантураның ішкі талаптары мен үдерістері қызықтырады. Болашақта PhD докторы атанудан үмітті кез-келген адам докторантурада оқудың ерекшеліктері мен қиындықтарын білгісі келетіні анық. Сол себептен, бұл деңгейдің өзіндік қыр-сырларын анықтап алып, анықталған кемшіліктерін жоюға бет бұру қажет.

Қолданылған әдебиет

1. Г. Әлиакпарова. Қазақстанның Болон үрдісіне қосылуы // ҚазАқпарат. 05.05.2013;
2. «ҚР мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім. Докторантура.» // ҚР Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 17 маусымындағы №261 бұйрығымен бекітілген;
3. «ҚР ЖОО-да білім алатындардың академиялық ұтқырлығы тұжырымдамасы» ҚР Білім және ғылым министрлігінің 2011 жылғы 19 қаңтардағы Алқа мәжілісі аясында мақұлданған;
4. Uchi.kz // Планируется увеличение набора в докторантуру. 14.06.2013;
5. Uchi.kz // За 2 года вузами подготовлено около 450 докторантов. 18.02.2013;
6. ҚР Статистика агенттігінің ресми Интернет-ресурсы www.stat.gov.kz;
7. ҚР жоғары оқу орындарынан кейінгі білім туралы ҚР Статистика агенттігінің бюллетені. Астана, 2013;
8. ҚР Білім және ғылым министрлігінің 2013 жылғы 10 шілдедегі №269 бұйрығына 2-қосымша // «Жоғары оқу орындарында 2013-2014 оқу жылына PhD докторларды даярлауға арналған мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру туралы»;
9. «Ғылыми дәрежелер беру ережесін бекіту туралы» ҚР Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы №127 бұйрығы;
10. Д. Сабитов. Философский камень преткновения // Центр Азии. №13-14(50-51). 2011.

УДК 342.9(574)

КРЕДИТТІК ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ БОЙЫНША ОҚЫТУ ПРОЦЕСІН ДАМУ ЖӘНЕ ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ

Молдахметова П.Т.

wizard_doksi@mail.ru

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ Заң факультетінің магистранты, Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекшісі – Б.О. Алтынбасов, з.ғ.к, доцент

Елбасының «Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты кезекті Жолдауы отандастарымызды тағы бір серпілтіп тастады. Аталмыш Жолдаудың өзіндік ерекшелігі бар. Бұл Жолдау – еліміздің дамыған отыз елдің қатарына кіру жолындағы міндеттер мен тапсырмаларды айқындап берді. ХХІ ғасырдағы дамыған ел дегеніміз – белсенді, білімді және денсаулығы мықты азаматтар. Бұл үшін біз не істеуіміз керек? Барлық дамыған елдердің сапалы бірегей білім беру жүйесі бар. Ұлттық білім берудің барлық буынының сапасын жақсартуда бізді ауқымды жұмыс күтіп тұр [1]. Қазіргі таңда жастарымыздың білім мен ғылымға деген құштарлықтары өте зор. Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың салиқалы саясатын жүргізуінің арқасында бүгінгі күнгі жастарға бөлінген көңіл, мемлекет тарапынан атқарылып жатқан қамқорлық жұмыстары ұшан – теңіз [2]. Елбасы өз Жолдауында: «Үлгерімі жақсы студенттер мен оқушыларды қолдаудың тиімді жүйесін жасау қажет деп санаймын» [1] деп еліміздің жарқын болашағының ғылым мен білімге тікелей байланысты екенін көрсетті.

Білім мен ғылым – кез келген мемлекеттің сарқылмас қазынасы. Олай болса, заманауи

талаптарға және әлемдік стандарттарға сай ұлттық білім жүйесін құру міндеті заңдылық. Қазақстанның жоғары мектебінің әлемдік білім беру кеңістігіне интеграциялануының сатыларын қарастырып өтуге болады. Ең алдымен 1997 жылы Лиссабон Конвенциясына қол қойылып, ол өз кезегінде ратификацияланды. 2003 жылдан бастап кредиттік оқыту технологиясы Қазақстанның жоғары оқу орындарына ендіріле бастады. 2003 жылы Қазақстанның жоғары оқу орындары Университеттердің Ұлы Хартиясына қол қойды. 2004 жылдан бастап білім берудің халықаралық стандарттық классификациясына сәйкес жоғары білім беру саласында квалификациялар ендірілді. 2009 жылдан бастап Болон процесінің білім беру деңгейлеріне сәйкес жоғары және жоғары білімнен кейінгі білім берудің классификаторы енгізілді: бакалавриат, магистратура, докторантура. 2010 жылдың 11 наурызында Қазақстан Болон процесіне қосылды.

2003 жылдың 1 қыркүйегінен бастап республикамыздың алдыңғы қатардағы жоғары оқу орындарында экономикалық мамандықтардың 1 курс студенттерін кредиттік оқыту технологиясы негізінде оқыту басталды [3]. Кредиттік оқыту технологиясы ұлттық білім беру бағдарламаларын халықаралық мойындауды, студенттер мен оқытушылардың академиялық ұтқырлығын, сонымен бірге білім берудің сапасын жақсартуды қамтамасыз етеді.

Кредиттік оқыту технологиясы дегеніміз - білім алушы мен оқытушының оқу жұмысы көлемінің біріздендірілген өлшем бірлігі ретінде кредитті қолдану арқылы, білім алушының пәндерді таңдауы және реттілікпен оқуын дербес жоспарлауы негізінде оқыту [4].

Кредиттік оқыту жүйесі мәселелерін зерттеушілер оның Қазақстанда XX ғасырдың 90-шы жылдарының ортасынан бастап қалыптаса бастағанын көрсетеді. Бұл оқыту жүйесін зерттеу және игеру барысында оның төмендегідей артықшылықтары айқын болды:

- оқу жоспарлары мен бағдарламаларын бірыңғайлау арқылы студенттердің икемділігін арттыру;

- студенттер мен жұмыс берушілердің оқу жоспарларын жасауы;

- оқыту формалары мен әдістерін таңдауда;

- халықаралық аккредитацияға белсенді түрде қатыса алуы.

Көптеген қазақстандық жоғары оқу орындары (ЖОО) алдыңғы қатарлы шетелдік университеттермен халықаралық байланыстарды кеңейтіп, халықаралық жобалар (Еуроодақ арқылы қаржыландырылған бірқатар пилоттық жобалар) мен бағдарламаларға қатысты. Бірнеше ЖОО ТемпусТАСИС жобаларын жеңіп алды [5].

Бұл оқу мекемелерінің ұжымдарына кредиттік оқыту жүйесінің ережелерін ескере отырып білім беру үрдісін ұйымдастыруды белсендіруге ықпал етті.

Кредиттік оқыту жүйесінің дәстүрлі «сызықты» оқыту жүйесінен ерекшеліктері:

- дәстүрлі жүйеде оқытудың мақсаты ақпарат пен нақты білім беру болса, жаңа жүйеде нақты білімнің негізінде шешім қабылдай білу дағдыларын дамыту, яғни шығармашылық әрекет пен өздігінен танып-білуді және кәсіби құзіреттілігін қалыптастыру;

- білім алушылардың оқу жоспарындағы пәндерді таңдаудағы көп еркіндігі, әр студенттің өз жеке оқу жоспарын жасауға тікелей өзі қатысуы, оқыту бағдарламасының икемділігі және таңдау курстарының көптігі;

- студенттердің оқытушыларды таңдаудағы еркіндігі;

- «студент-оқытушы» қарым-қатынасының «субъект-субъект» болып өзгеріп, оқытушының ұйымдастырушылық және қосалқы рөл атқаруы;

- студенттерге пән таңдауда, оқу траекториясын таңдауда көмектесетін академиялық консультанттардың енуі (эдвайзер);

- оқу үрдісін ұйымдастыруда факультеттердің еркіндігі, оқу үрдісін қажетті әдістемелік материалдармен (баспа және электронды) қамтамасыз ету қажеттігі;

- әр студенттің эдвайзер көмегімен оқу пәндерін меңгеру үшін білім беру траекториясын

таңдау арқылы оқытудың жекелендіруі;

– студенттің өздік жұмысының (СӨЖ) үлесінің артуы, оның оқытушы қатысуынсыз жүргізілетін СӨЖ және оқытушы жетекшілігімен жүргізілетін студенттің өздік жұмысы (ОСӨЖ) болып бөлінуі;

– игерген білім сапасының емтиханда бағаланып, сынақтың болмауы;

– оқу уәждемесінің артуы, шетелде оқу мүмкіндігі, академиялық мойындау кепілдігі;

– оқытуда интерактивті әдістердің кеңінен қолдану мүмкіндігі;

– білім деңгейінің нақтылығы, баға жүйесінде дәстүрлі бағалаудан өзгеше жинақталатын сынақтық жүйенің енгізілуі және дәстүрлі бағалау жүйесіне аудару механизмінің болуы, бағалау жатады [6].

Кредиттік оқыту технологиясы мыналарды көздейді:

1. Білім алушылар мен оқытушылардың әрбір пән бойынша еңбек шығынын бағалау үшін кредиттер жүйесін енгізу;

2. Білім алушылардың жеке оқу жоспарын қалыптастыруға тікелей қатысуын қамтамасыз ететін элективтік пәндердің каталогына енгізілген таңдауы бойынша пәндерді олардың таңдау еркіндігі;

3. Білім алушылардың оқытушыларды таңдаудағы еркіндігі;

4. Білім алушылардың білім алушылардың білім траекториясын таңдауына ықпал ететін эдвайзерлерді оқу үдерісіне тарту;

5. Оқытудың интерактивті әдістерін пайдалану;

6. Білім беру бағдарламаларын меңгеруде білім алушылардың өзіндік жұмыстарын жандандыру;

7. Оқу үдерісін ұйымдастыруда факультетке және кафедраларға академиялық еркіндік беру, білім беру бағдарламаларын қарастыру;

8. Оқу үдерісін қағазды және электронды тасымалдағыштардағы барлық қажетті оқу және әдістемелік материалдармен қамтамасыз ету;

9. Білім алушылардың оқудағы жетістіктерін бақылаудың тиімді әдістері;

10. Әрбір оқу пәні бойынша білім алушылардың оқудағы жетістіктерін бағалаудың балдық -рейтингтік жүйесін пайдалану [4].

Әрине, кредиттік оқыту технологиясы шын мәнінде көзделген мақсаттарына жетсе, оқу процесі мен білім беру процесі өте жоғары деңгейде жүзеге асырылатын еді. Себебі, кредиттік оқыту технологиясының студенттер мен оқытушыларға берер артықшылықтары өте көп. Дегенмен, тәжірибе көрсетіп отырғандай, кредиттік оқыту технологиясы әлі де толық ендірілмеген, кредиттік оқыту жүйесін енгізу барысында оның кейбір механизмдерінің іске аспай қалғандығын байқауға болады. Оған дәлел ретінде бірнеше мысал айтуға болады. Ең алдымен еліміздегі білім беру процесіне тікелей қатысатын оқытушылар мен білім алушылардың үлкен екі топқа бөлінгенін аңғаруға болады: кредиттік оқыту технологиясын жақтаушылар және оған қарсы шығушылар. Көптеген оқытушылар өздерінің теріс пікірлерін дәріс сабақтарының ұзақтығына сәйкес білдіріп жатады. Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу үдерісін ұйымдастырудың ережесін бекіту туралы ҚР Білім және ғылым министрінің бұйрығының [4] 3-тарау, 23-тармағына сәйкес бір академиялық сағат дәрісханалық сағаттың 50 минутына тең. Осыған байланысты аталған жаңашылдыққа қарсы шығып жатқан педагогтардың саны да аз емес. Кез келген педагогқа қатысты туындаған мәселе – ол уақыттың жетіспеуі, яғни бұрынғы сызықтық жүйе бойынша сабақ ұзақтығы 1,5 сағат болса, ал қазір небәрі 50 минутты құрайды. Ал пәндердің мемлекеттік стандарттары ешбір өзгеріссіз қалған, сол себепті педагог оқу материалын дәл сол қалпында, бірақ екі есе аз уақытта жеткізуі тиіс [7].

Жоғарыда аталған бұйрықтың 31-тармағына сәйкес оқу сабақтары басым түрде белсенді шығармашылық нысандарда жүргізілуі тиіс (кейс-стади, іскерлік ойындар, тренингтер,

диспуттар, дөңгелек үстелдер, семинарлар) [4]. Демек, сызықтық жүйедегі қалыптасып қойған бір сарынды дәрістер бұдан былай жүргізілмеуі тиіс болатын еді. Білім беру барысында студенттердің өзіндік шығармашылық жұмыстарына, ғылыми-зерттеу жұмыстарына баса назар аударылуы тиіс еді. Кредиттік оқыту жүйесі бойынша сабақ үстінде дәстүрлі дәрістердің орнына оқытушы студенттерге тек қана бағыттар көрсетіп, оқу материалында аса көңіл бөлінуі тиісті сұрақтарға ғана назар аудартуы қажет. Яғни, бұл жүйе бойынша студенттер силлабустарда көрсетілген тақырыптарға сәйкес дәрістерге алдын ала дайындалып келіп, дәріс уақытында оны талқылап, қосымша сұрақтар қою арқылы өз білімдерін бекітуі тиіс. Дегенмен, қазіргі кездегі жоғары оқу орындарындағы нақты жағдайға келетін болсақ, студенттердің дәрістерге дайындалмай келетінін, ал оқытушының дәрісті монотонды оқып беруін анық көруге әбден болады.

Кредиттік оқыту бойынша жоғары оқу орындары білім берудің инновациялық тәсілдерін қолдануы тиіс. Яғни, кез келген жоғары оқу орны тиісті материалды-техникалық құралдармен толық қамтамасыз етілуі тиіс. Компьютерлік сыныптар, мультимедиялық құралдар, спутниктік телекөрсетілім, электронды кітапхана қоры, Интернет желісі – бұның бәрі жаңа оқыту жүйесінің негізгі техникалық құралдары. Дегенмен, еліміздегі ең үздік деп танылған ұлттық университеттерінде де бұл жаңашылдықтардың өте аз болуы тиісті деңгейде білім беруге кедергі келтіреді. Қазір компьютер, интерактивті тақта, мультимедиялық проекторы бар, кез келген жерде жоғары жылдамдықты желісіз интернет Wi-fi бар, яғни сабақ өткізуге материалды-техникалық базасы толық қамтылған аудитория саны өте аз.

Кредиттік оқыту бойынша білімді бақылаудың негізгі әдісі ретінде компьютерлік тестілеу қарастырылады. Семестр барысында екі рет аралық бақылау жүргізіледі. Дегенмен, кейбір оқытушылардың пікірінше тестілеу білім алушылардың білімін тексеруге толық мүмкіндік бермейді. Себебі, студенттер қорытынды бақылауға өз бетінше ізденіп дайындалудың орнына дайын тұрған тест сұрақтары мен жауаптарын жаттап алып жатады [8].

Қазіргі таңда типтік оқу жоспары білім алу процесінде аса маңызды болып тұр. Типтік оқу жоспары - жоғары білім мамандығына регламенттелген оқу пәндерінің тізімі және көлемі, олардың оқу реті мен бақылау формасына арналған құжат. ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 10 сәуірдегі №158 бұйрығына [9] қосымшасында жоғары және жоғары білім беруден кейінгі білім беру мамандықтары бойынша типтік оқу жоспарларының тізімі көрсетілген. Аталған тізімнің 36 қосымшасында 5B030100-Құқықтану мамандығының типтік оқу жоспары көрсетілген. Салыстыру үшін 2006 жылғы 050301-Құқықтану мамандығының бакалавриатына арналған Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын (ҚР МЖМБС 3. 08. 279-2006) [10] алуға болады. Аталған стандарттың А қосымшасы типтік оқу жоспарына арналған. Оған сәйкес, мамандық бойынша базалық пәндердің міндетті компонентіне келесі пәндер кіреді: мемлекет және құқық теориясы, шет елдердің мемлекет және құқық тарихы, саяси және құқықтық ілімдер тарихы, Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық тарихы, Қазақстан Республикасының конституциялық құқығы, шет елдерінің конституциялық құқығы және т.б. Ал 2012 жылғы типтік оқу жоспарына сәйкес базалық пәндердің міндетті компонентінде келесі пәндер көрсетілген: кәсіби қазақ (орыс) тілі, кәсіби шет тілі, мемлекет және құқық теориясы, ҚР Конституциялық құқығы, ҚР Азаматтық құқығы (жалпы, ерекше бөлім), ҚР Қылмыстық құқығы (жалпы, ерекше бөлім). Демек, құқықтық ілімдердің іргетасы, негізі болып табылатын Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық тарихы, саяси және құқықтық ілімдер тарихы деген сияқты бұрынғы міндетті пәндер қазір модульдік жүйеде таңдаулы пәндер болып қалған. Ал заң факультетіне енді келген студенттер ол пәндердің маңыздылығын түсініп, оларды таңдай қояды ма жоқ па белгісіз. Егер де студенттер аталған фундаментальді пәндерді таңдамаған болса, міндетті болып табылатын өзге пәндерді қалайша бастамасыз оқи алады?

Сонымен бірге кредиттік оқыту технологиясының жағымды жағы ретінде таңдау еркіндігін айта аламыз. Кез келген студент өзіне қызықты элективті пәнді таңдауға, сонымен бірге сабақ беру әдісі мен әдістемесі ұнайтын оқытушыны таңдауына еркіндік берілген [11]. Яғни, студент оқытушыны өзі таңдауы қажет. Сонда ғана оқытушының бәсекелестікке қабілеттілігі артады, сұранысты қанағаттандыра алатындай жағдайда болуы және үнемі білімін қазіргі талапқа сай жетілдіріп отырады. Ол оқытушының өз жұмысына деген жауапкершілігі мен қатар материалдық жағынан қамтамасыз етілуіне де мүмкіндік береді [12]. Мәселен, АҚШ университеттерінде студенттер сабақ кестесін өздері белгілеп, арнайы профессорларымен жеке, кей жағдайларда онға жуық студенттер болып қалаған уақыттарында оқиды. Шетелдік Болон жүйесінде топтық оқу мүлде жоқ, яғни, еркіндік басым. Кредиттік жүйенің тиімділігі кез-келген студенттің өзінің бейіміне қарай қалаған пәнін таңдай алады [13].

Кредиттік жүйеге ауысуға байланысты кездескен кемшіліктер мен қиындықтарға қарамастан Қазақстанның ЖОО-дағы реформалау үрдісін, университеттік білім берудің ұлттық және әлемдік дамуының бағыттарын зерттеу барысында мынандай оң беталыстар айқындалды:

- қазіргі заманғы әлеуметтік-мәдени жағдайлар үздіксіз білім берудің өзіндік құндылық идеясын, студенттердің және оқытушылардың ұдайы өз білімін жетілдіруін талап етеді;
- білім беру мазмұнының таңдамалы және көпдеңгейлі болуы;
- қоғам сұранысы мен әлемдік білім жүйесіне ену талаптарына сәйкес жаңа мамандықтардың, жаңа оқу пәндерінің енгізілуі;
- барлық мамандықтардың білім беру стандарттарының, типтік оқу бағдарламаларының кредиттік оқыту жүйесіне байланысты жаңаруы;
- барлық оқу пәндері бойынша оқу-әдістемелік кешендердің жаңаруы;
- ақпараттық қоғам жағдайында білім беру үрдісінде аудиториялық жүктеменің қысқаруы, студенттің өздік жұмысының үлесінің артуы;
- студенттің оқуға уәждемесінің артуы және оқытудағы негізгі салмақтың оқытудан білім берудегі студенттің өзіндік әрекеті түріндегі оқуға ауысуы;
- оқытушының рөлінің өзгеруі және СӨЖ маңызының артуына байланысты оқытушы күзіреттілігіне талаптың жоғарылауы;
- оқытуда интерактивті әдістердің, жаңа педагогикалық және ақпараттық технологиялардың кеңінен қолдануы;
- пәнаралық байланыстың маңызының артуы [14].

Жаһандану үрдісі жағдайда қысқа мерзімде әлемдік білім беру кеңістігіне қосылу және халықаралық білім стандарттарына жақындау міндетін жүзеге асыру үшін еліміздің жоғары білім беру жүйесі кредиттік технологияны енгізумен қатар, отандық озық тәжірибе мен дәстүрді, тұлғаның мүддесі мен қабілетін ескере отырып, білім беру мекемелері мен бағдарламаларының алуан түрлері мен формаларын қолдануда.

Қолданылған әдебиет

1. strategy2050.kz;
2. «Баянтау» газеті. «Қазақстан жолы -2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауы. 07.02.2014;
3. Б.Әбдікәрімұлы, Б. Андасова. Кредиттік оқыту жүйесі бойынша болашақ экономистердің өздік жұмысының педагогикалық шарттары., Астана, 2007;
4. «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу үдерісін ұйымдастырудың ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы;
5. С.Б.Абдыгаппарова, Г.К.Ахметова, С.Р.Ибатуллин, А.А. Кусаинов, Б.А.Мырзалиев,

С.М.Омирбаев; Под общ. ред. Ж.А.Кулекеева, Г.Н.Гамарника, Б.С.Абдрасилова. / Основы кредитной системы обучения в Казахстане /– Алматы: Қазақ университеті, 2004. – 198 с.;

6. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2005 жылдың 9 желтоқсанында №753 бұйрығымен бекітілген «Эксперименттік режимде іске асырылатын кредиттік оқыту жүйесі туралы ереже»;

7. Чакенов Е. Кредитная технология: взгляд изнутри и снаружи // Современное столичное образование. - 2005. - № 1-2. -С. 10-13;

8. Т. Н. Сайтимова. Кредитная система обучения в Казахстане // Альманах современной науки и образования // Тамбов: Грамота, 2008. № 10 (17);

9. ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 10 сәуірдегі №158 бұйрығы

10. 050301-Құқықтану мамандығының бакалавриатына арналған Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (ҚР МЖМБС 3. 08. 279-2006)

11. Р. Жаркынбаева. Проблемы и перспективы развития кредитной технологии в вузах Казахстана // Современное столичное образование. - 2006. - № 1-2. - С. 26-28;

12. М.К. Тулекова. Кредиттік технологиялық оқыту жүйесін қолдануды дамыту және жетілдіру жолдары. Алматы, 2008;

13. А. Шаңғытбаева. Кредиттік жүйе үмітті ақтады ма? // Түркістан - Алматы, 2013.

14. Рахымжан Тұрысбек. Жоғары білім мен іргелі ғылым // Егемен Қазақстан. –№ 107-108 (24361) . – 17 .05. 2006 ж.– Б. 2.

УДК 342.9(574)

ЖОҒАРЫ БІЛІМ САЛАСЫН БАСҚАРУДЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ

Мырзатаев Н.Д.

muxametnur@mail.ru

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, заң факультетінің магистранты.

Ғылыми жетекші: з.ғ.к., доценті Алтынбасов Б.Ө.

Қазақстан әлемнің дамыған 30 мемлекеттің қатарына енудің екі сатысын қалыптастыруда. «Қазақстандық жол-2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2014 жылғы 17 қаңтардағы Қазақстан халқына Жолдауында: бірінші кезең: 2030-шы жылға дейін, ал екінші кезең: 2030-шы жылдан 2050 жылға дейін бағдарланды [1].

Бірінші кезеңде ХХІ ғасырда «мүмкіндіктер терезесі» пайдаланып, модернизациялық секіріс жасау көзделген. Мұндай мақсатқа елдің құқықтық, экономикалық, әлеуметтік, т.б., барлық салаларын кешенді дамыту арқылы қол жеткізуге болатындығы анық. Еліміздің алдыңғы қатарлы мемлекеттермен тең дәрежеде болуы елдің экономикалық дамуы, білім мен ғылым саласының қарқынды жетілуінің негізінде деп ойлаймыз. Сондықтан да, білім мен ғылым саласына аса мән берген жөн. Озық және бәсекеге қабілетті ұлттық білім беру жүйесін қалыптастыру үшін білім беру саласын басқаруды құқықтық тұрғыдан жетілдіру қажет. Елдің тұрақтылығы мен экономикалық дамуын пайдаланып, модернизациялық секіріс жасау тиімді. Ол үшін жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласын басқаруды құқықтық тұрғыдан жетілдіру қажет.

Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес Үкіметтің алдына кіріс деңгейі жоғары елдер тобына кіру міндеті қойылды, бұл үшін экономиканың жыл сайын кемінде 7% өсу қарқынын қамтамасыз ету қажет. Үкімет және әкімдер экономиканың жыл сайынғы өсімін